

[Margrete Auken]

fiskeredskaber i Limfjorden og overfiskning. I 1981 skrev økologen, professor Tom Fenchel, Århus universitet, om hummerens forsvinden fra Limfjorden, at hummeren har været så stærkt overfisket, at den må betragtes som udryddet.

Der er således delte meninger om årsagerne til hummerens forsvinden i Limfjorden. Mange mennesker er imidlertid overbevist om, at Cheminovas forurening bærer ansvaret, og ikke uden grund. En del af Limfjordens fauna rekrutteres overvejende som planktoniske larver fra Nordsøen gennem Thyborøn kanal. En kronisk forurening af vandmasserne i og omkring Thyborøn kanal kan, ud fra vor nuværende viden om fortyndingsforholdene for Cheminovas spildevand, derfor ikke udelukkes at bevirke, at bl.a. hummerens larver dræbes ved passagen ind i Limfjorden, således at en ny bestand af hummere ikke kan etablere sig i fjorden. Endelig kan det ikke afvises, at kronisk forurening fra Cheminova kan give anledning til ikke akut dødelige effekter på voksne hummere med det resultat, at bestandene ikke kan reetablere sig på grund af ændret adfærd, nedsat konkurrenceevne, nedsat frugtbarhed o.lign.

Besvarelse (25/2 82):

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, som har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Som det fremgår af begrundelsen til det stillede spørgsmål, er der delte meninger om, hvorfor hummerfiskeriet fra midten af 60'erne aftog så kraftigt. Det er nok ikke sandsynligt, at man i dag – snart 20 år efter – kan tilvejebringe mere sikre forklaringer på dette fænomen, end man var i stand til på daværende tidspunkt.

Siden midten af 60'erne er den samlede forurening fra Cheminova aftaget væsentligt på grundlag af de krav, der er stillet til spildevandsudledningen. Denne proces fortsætter gennem den igangværende myndighedsbehandling af forholdene omkring virksomheden. Der vil herunder blive taget stilling til, i hvilket omfang det er muligt at sikre, at udledningerne fra Cheminova ikke har skadelige virkninger på fiskeriet i området omkring Harboør Tange«.

Spm. nr. 241

Til miljøministeren (12/2 82) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren sørge for, at der snarest iværksættes kvalificerede kemiske og biologiske undersøgelser af de økotoxikologiske virkninger af de udsivende stoffer fra Cheminovas gamle fabriksgrund og i forbindelse med svaret give en forklaring på, hvorfor sådanne undersøgelser ikke allerede er blevet iværksat?«

Begrundelse

Siden det i marts 1981 blev kendt for offentligheden, at den vestlige del af Nissum Bredning ud for Cheminovas gamle fabriksgrund er stærkt forurenet af kviksølv og udsivende kemikalier fra fabriksgrunden, er mængden og arten af udsivende stoffer blevet undersøgt gennem prøveboringer. Det har vist sig, at langt over hundrede forskellige kemiske forbindelser, bl.a. mellemprodukter fra Cheminovas produktion af parathion, siver ud i Nissum Bredning. Kvantitativt mest betydende drejer det sig om: paranitrophenol, parathion, methylparathion, chlorometylphenol, MCPA, diethylmethyltiophosphat.

Om flere af de udsivende stoffer hersker der usikkerhed om stoffernes nedbrydelighed og stoffernes tilbøjelighed til at akkumuleres i de marine fødekæder og anrette biologiske skader på de højere led i fødekæderne. Det må på den baggrund vække uro og bekymring, at den recipientansvarlige myndighed, dvs. Ringkjøbing amt, kun har fundet det nødvendigt at undersøge bundfaunaens individ- og artssammensætning med henblik på at vurdere skadevirkningerne af udsivningen fra Cheminovas gamle fabriksgrund (og fra de utætte svovldepoter på Rønland). Det turde være indlysende, at simple bundfaunaundersøgelser på laverestående dyr som muslinger og orme ikke er nok til at give oplysninger om forureningens reelle omfang og karakter. Der er således ikke foretaget undersøgelser over f.eks. adfærdsforstyrrelser på fisk og skader på søfugle, som fouragerer i de lavtvandede områder på østsiden af Harboør Tange. Det må ikke glemmes, at sådanne undersøgelser har betydning for fremtidige erstatningskrav fra fiskerne.